

F O A I A

pentru

MINTE, ANIMA SI LITERATURA.

Nr. 11 mi 12.

MERCURIU, 25. MARTIU

1853.

Suvenir *)

dein Italia 24. Februar 1853.

Fratilor ! Déca aveti Gazet'a au Foia, in care se incepe Mihulu lui Istrate, tramiteti-mi-o că selu legu da capo, pentruca estu numeru nu mi-a venit. Bine se porta Mihulu : obiectulu dramei é forte bine alesu : ce pote si mai deleptatoriu decâtu saptele strabuniloru celebrate de geniulu stranepotiloru ; singura inscriptiune a dramei trage la leptura pe totu romanulu, la leptur'a resbelului intre unu principe creditiosu oatiunei sele si altulu renegatu ; candu ai ajunsu la fundulu scenei 'ti pare reu ca-ce se finesce asiá curundu, si di ce nu este tiparita tota Foia numai cu Mihulu si Stefanu si Mateiu Corvinulu ; descrierea unguriloru respunde prototipului, poetulu cunoase bine proprietatea cea predomnitoria a ungurului : superb'a; vorb'a lui curge linu ca Muresiulu, cumu curge unu riu provenitoriu dein fontana originaria, nu din frantura de nuoru că unu torinte neregulat ; in ghirland'a sea cea frumosa impleteșce si câte o flore de sperantia italica pe langa nadesdea sauromatica ; lumbovulu celu rece dela polulu gerului 'lu incaldiesce a uneori cu amore serbinte meredinnale ; io speru ca si slav'a anca o vá aruncá acusi in focul amorei natuinali că se arda deimpreuna cu tote maracinele barbarismiloru, pentru că se cresca in locul loru numai flori de cele frumose dein gradin'a limbui strabunesci.

*) Ne luamu cutezare a impartasi acésta corespondintia sub acestu titlu, cu scopu că se deservésca de modelu atatu in privint'a stilului celui curetoriu, dulce, ne aseptatu si totusi atatu de curatu de strainisme, catu si pentru nutrimentulu spiritualu ce'lui potu asta poetii in tr'ens'a si cu densii si cititoriulu. —

R.

Literatii nostri se adopera a introduce literele in locul sloveloru : nu ajunge : o limba mestecata cu vorbe straine, barbare, totu urita vá fi, ver se vá scrie cu litere, ver cu slove ; mai anteu amu devé se schimbam vorhele si semtiemintele straine cu vorbe si cu semtieminte natuinali, care le-amu fostu perduto prin nesciintia si insielatiune rea, si apoi aceste-a se le imbracam in litere si in fapte demne de memor'a strabuniloru.

Aci anca poetii potu face mai multu decâtu toti, cu tote ca si altii — piptorii, invetiatorii, scrietorii, preotii, diregetorii — anca 'su detori a nutri sentieminte natuinali, si au detorii chiaru si in respectul limbei ; ma la cantarea poetului se aduna ominii că la sunetulu ceterei celei mai armoniose : de poetu asculta toti, pentru ca-lu ama : de l-au si persecutatu in vietia, dupa morte i inaltia statue si altarie : scoala poetiloru a fostu educator'a eroiloru dela Omeru pene in diu'a de adi : poetulu reguleaza limb'a si gustulu bunu, cuvintele lui cele nove inflorescu că tineretiele, si sunt placute, pentruca-su glorificate de geniulu lui, care siindu schintea de focu cresc nu se stinge, neci imbetranesce siindca este o parte dein viet'a universului, care totu acelasiu a fostu din eternu, este, si va fi in eternu.

Este inse diferentia intre poetulu ce face versuri nechiamatu, si intre celu ce face din indemnulu dumnedieului ce l-a transis : celu d'anteiu nu si vá comendá oper'a si limb'a ver cătu se vá frementá a plini scaderile naturei cu elegant'a stilului, éra cugetele geniului sunt radiele sorelui, si cuvintele cu care le imbraca stralucescu in glori'a loru mai multu decâtu diamantele Angliei si alu principelui de Lahore.

Ma sorele nu inlumineaza dosurile, si plantele din secie pentru infratirea loru ea de aproape cu radiele sorelui sunt mai frumose si mai voiose de-

cătu cele dein umbra pasite si triste, asiá nu ilumineza neci geniu fara numai cuvintele cele ce-su infratite de aproape cu natur'a din care a cursu limb'a la inceputu; din contra barbarismii nu-i vá inluminá neci unu geniu romanescu descendere-ar chiaru din Olimpu cu lumen'a aprinsa de Apolone ensusi, cuvintele cele straine voru remané totdeauna intunecate că fundulu abisului, fara gratia si fara gustu, pentru ca se pare a fi differentia originaria intre limba si limba, intre cuvinte si cuvinte, cum este diferinta intre natur'a acea ce le-a creatu si intre aceea ce le-a adoptatu, si cumu este diferinta intre ginte si ginte; se pare, ca pe langa identitatea cea originaria a drepturilor si a demnitati omenesci, si a stimei cu care-si sunt detorie gentile in masura ecare, subsiste o diferinta nu mai pucinu originaria a gratielor care le-a impartit natur'a la ginti, cumu le imparte fetelor aceleiasiu mame in gradu mai mare sau mai micu; si acesta diferinta asiá é de adeverata si reale că si varietatea pamantului si a cerului, care a nascutu pe Greco si pe Eschimosu, pe Romanu si pe Camciatanu, si apoi cine se se mire de diferinta cea nemutavere a esefelor, care o vedem si intre limbele cele aspre si dulci dela natura, candu differescuse facutorie?

Poesia la romani se afla anca in demanetia la resarit'a sorelui; unu coru de genii a plecatu odata cu diorile că se se suie susu pe culmea muntelui, unde se-si inaltie monumentulu nemurirei, care se vorbesca la generatiunile viitorie cumu vorbesce Iliad'a lui Omeru si Eneid'a lui Virgiliu; ma le ese in cale limb'a că o pantera maculata cu colori multe, si-i impedeca de nu potu inaintá, li se mai areta anca căte unu ursu, căte unu leu si căte o lupoia, care-i face de tremura din tote medularile, scadu cu anim'a si perdu sperantia se ajunga pe culmea dorita; de aceste fere numai asi'a voru scapá poetii romani, deca-si voru alege unu duce, unu maestru ca alu lui Dante; estu maestru i vá invetiá si pe poetii nostri cumu se vorbesca curat si frumosu, pentru ca elu este fontan'a nesecata din care curgu riuri de eloentia si astadi că inainte cu doue mii de ani, elu este lumen'a si onorea poetilor si astadi că pe tempulu lui Dante, elu le vá face nume si onore si poetilor natiunei noastre cu stilul seu celu frumosu, numai se-i invetie cartea cu studiulu si cu amoreea lui Dante. Mai sunt anca si alte fere, care sparie pe multi poeti, cumu

é fer'a acea-a ce se dice „necunoscerea naturei“; acést-a fugi de unu studiu profundu alu naturei, ale carei frumsetie este chiamat poetulu a cantá că unu preotu dupa ordinea lui Apolone, se alunga cu filosof'a naturei si a chiamarei omului, care stralucesc cu atata pompa in operele lui Schiller, in urma cu istoria natiunei noastre si a altoru natiuni, cu care au avutu de a face si dela care au suferit romanii.

Inse déca-lu va conduce pe poetulu romanu despre o parte Virgiliu cu stilul seu celu curatit de tota rugin'a straina, despre alta parte filosoff'a cu ideele adeverului, a frumsetiei si a vertutiei, atunci nu-i va mai stá in cale neci o fera, elu vá merge libern si fara de frica, va cantá că unu profetu minunile viitorulni de aur si vertutile eroilor romanesci că unu altu Omeru, eroismulu atletilor nostri nu se va mai areta pe scena plinu de tina si de pulbere straina, ci se va infatiosá in tota splendorea sea cea natiunale; dinaintea geniului romanescu, ce va purcede pe calea acésta, va amuti tota critica, elu 'si vá captevá animele tuturor cu frumsetia cea originaria a limbei strabunesci; de s'ar' suu in ceriu, cu cantarea sea va storce aplausulu celoru ceresci; de va descinde la iadu, acolo anca i va deschide portile iadului cu respeptu Cerberu, canele celu cu trei capete, si Plutu lupulu celu turbat u se va inchiná că unui Virgiliu si Alighieri; candu va resari estu Luceferu pe ceriul romanilor, betranii ei voru intineri de bucuria, fetele ei voru coroná cu flori pe angerulu care vá cutedia a luá velulu strainu ce le intuneca acumu graciele italice, seiorii 'lu voru purtá in triumfu că pe unu mare erou, care a stersu macul'a straina de pre numele romanescu, popornu i va eterná memori'a cu mormentu de neuitare, care i-lu va inaltia in anim'a sea cea recunoscutoria că restauratoriu tineretielor limbei sele.

Romanulu 'si ama originea mai multu decatú ver care altu poporu, si-i mai place ce é natiunale decatú ce é strainu, pentru acea-a poetulu romanu n'are de a se teme ca va si neplacutu candu vá cantá in limb'a strabunilor restaurata, nu neci decatú, pentru romanului place ce é frumosu, si bucurosu invetia, ajunge se-i dici, ca asiá vorbiá parentii nostri in dile mai bune, si te va intielege indata ce voesci.

Cu tote aceste-a sunt unii, caroru nu le place lucru enraturi si mai apera anca barbarismulu cu au-

toritatea proverbialui „verba valent ut numini,” anea și cu alte autorități: ma estu proverbii nu mai poate sustine barbarismii pe tronul limbii noastre, pentru că cunțele străbunesci, care s-au fost ascunsu de frica barbarilor, sunt aurii și argintii curați, care nu se devalva neciodată, și precum nu perdu prețul virtutile străbunesci, ci stranepotii le potu imita totdeauna, și sunt detori a le imita. asiă se potu folosi ver-candu și cu tezaurul limbii străbunesci fară de frica că voru ve temă nu sciu ce dreptu de cunția bine intemeiatu prin usu de cente de ani. Ce dreptu poate castiga verodata nesciintia asupră luminei și nedreptatea in contra dreptatei? asiă nu poate preserie neci uritul in contra frumosului de aru trece ori căte cente de ani, neci barbarismulu in contra spiritului naționale; dreptulu primatului limbii noastre in contra barbarismiloru é neintrainaveru, eternu e nemuritoriu precum este și numele celu frumosu alu gentei noastre, care n'are neci o asemeneare cu barbarismulu străiniloru. Pentru acea-a slav'a și nadesdea nu se voru impamentezi între romani de voru mai trece anca o mii siepte cente de ani, vorbele barbare nu voru condecora neci cunventul Oratorelui, neci dram'a poetului romanu, eugetele loru cele sublimi imbracate in sdrentie straine voru geli că o feta de principe in eărpe de cersitoria, că madon'a lui Rafeale unsa cu colori mestecate de piptorii dela Nicula.

Ma vedu că am scrisu mai multe decât engetam se scriu la inceputu. Am scrisu inse in sperantia ca nu ve veti ură legundu-mi ltere, merearea nu cuprindu neci o descoperire nouă, pentru acea-a 'mi si incheiu leter'a fiindca nu-mi é voia se facu disertatiune asupr'a limbii, său se scriu arte poetica nefiindu poetu, neci vrenu, fiindu profanu, se me punu archimandritu peste poeti că se-i des-gustu eu o censura nedemua de a intră in santuarialu poesiei; totusi mai dicu anca odata, cumca chiamarea poetului romanu nu sta înacea-a, că se semine in gradin'a sea scai de cei ce au cadutu pe pamentul Romaniei din codele cailor rusesci, eri alalta eri, au inainte de cente de ani, é totu un'a, ei chiamarea lui dupa dorulu și parerea mea é: că se deschida o gradina noua tinerimei romane, si se o inventia a culege flori ne atinse pene acumu de mani profane, de venturi sauromatici; „slav'a” și „nadesdea” și „vecii veciloru” se remana pentru bozinade de cele ce se tiparescu la Tamburini, și

pentru cei ce facu versuri in pedepsa si pentru ministrui idoliloru barbarismului strainu, carii nu voru se aduca ardere de totu curata pe altariul celu santu alu naționalitathei noastre, éra pontificale gratielor romanesci candu vă cantă in beserică limbii străbuniloru nostri se nu le mai supere umbrele cu sunete barbare, pentru că beserică acesta nu é barbara, ma romana.

Valete e nu uitati a-mi tramite Mihulu. B.

Unu ce Mitologisteu.

Consiliu Zeilor Romani asupră Fiului retecutu.

(Capetu.)

Dar asé au voito Minerva, Zina sciintiei se fie dreptate; ero sau restituit in tempul lui Rakoczi limba romana si in cartile cele Besericesei, si cele politicesci, éro astadi se restituéscu si litterele cele formóse romanesci. — Gaudiul Minervii n'are capet, fiul cel retecutu se intorce a casa, dopo ce si au resipit tóta avereia, si Tatal el reprimesc in sinul suu. (—!)

Dopo cunventarea Minervei incepú Apollo, Zeul artilor formóse a cunventa: sciu pe famosul Maior si envatiatul Sincal cari au scrisu cronica Romanilor, ce astadi se tiparesce in Moldavia de Prin-cipele Domnitoriu, sciu co a essitü Istoria lui P. A. despre fii nostrii romani cari luptanduse barba-teșce capatara cunună de lauru dela santa dreptate a maritului tronu. Melpomene a semnificat co-teatru romanescu este gata, si are d'in sinul na-tiunei Romane barbatii in deprinderea acesta, care cu sete se asculta de celialalti fii ai națiunei. Cal-lioipe memora Poetii Romani cu opurile sale aduse pe altariul Minervei, cari arata susținere, spiritu innaltu, si gloria Romana. — Terpsichore Zina jocului, cu mare bucuria aduce reportul suu, cumeo poporul romanu adus de Traian de 1747 de anni intre varvari, intre popore straine, de alta-limba si neravuri, totus cu fideritate si au pastratü tote datinele, tote tradițiunile sale, si jocul rapirei vergurilor si alte ca aceste. —

Polyhymnia sculanduse spune en dulce placere, numele oratorilor Romani, memorédie pe A. T., cum capatasera in anii trecuti intre envaciati ai academiei in Vienna cununa de lauru; aduce inainte pe Gloriosii Princi Domnitori ai Principatelor, cum

se nesuescu a innainta cultura si industria romana, memorédia pe marelle barbatu al natiunei pe Vasilie Erdéli, care se sertvesce pentru binele comun, si animédia pe fidelul suu popor la insintiarea scólelor mai ionalte romaneschi. —

Dopo referadele acéste ale deschilinitilor Zei : se determina cu intieles unanimu, ca mai mult Marte se nu se trimita peste Romani, ca dopo ce Romanii, nepoti ai gloriosei vitie romane, au tinut cu fideritate tóte thesaurele natiunei romane, in Dacia intre popóre varvare, au aperatu cu riuri de sange limba si nationalitatea sa peste sierie de se-cule, si n'au lasat glorioosul suu nome sal nimicésca nici Hunnul, nici Tatarul, nici secera cea argintita, adéca Semiluna, si asé au fost poporu creditios vitiei cei mare Zeiesci intre sabia, intre focu, si intre ori ce jugu. Deacum inainte 'l vom lasa in pace, sa lucre pamantu, sa studia Minervei, sa se negotiatorésca in lumea larga si se inflorésca subt gloriosa Guvernare a Austriei. Puterea lui Eris se va strica ca se sia intielegere intrensii s'a nu se manee unul pe altul pentru polemii, idei seci, ci s'a lucre impreunati la civilisatiune si demnitatea cetatiana. — Lui Vertumnu Zeului certeloru i se va impune, ca se nu vréshésca Poporul acest amator de pace, amator de sciintie, si noe dilectu, ci sa 'llase in pace se vedem óre ajungea o ba au-rita etate dela care s'a departat. —

Fininduse consultatiunea, Iupiter Zeul cel mare ei dede o instructiune fiului celui retecit, semi Deului in scrisu, caré se o arete natiunei romane ; care instructiune are urmatorul tinut auritu „unitis viribus“ s'e lucrati la salutea Austriei, la apárarea numelui Roman, la civilisatiunea si demnitatea vóstra, ca de alte ori cand vei veni la Olympu a cerca secrete se aduci cununa de Lauru depunenda in Museul Olympului. — Fiul cel retecit semideu capatandu absolutione se stramutà ero in omu, si astadi astepta pe fiescare Romanu sei referédie aurita instructiune a Zeului celui Mare. — Spinusu Iannariu 5. 1853.

V. Vaneu.

Fortun'a vietiei.

Fortun'a vietiei mele
Asscondenduse in noru,
Spre a petrece dile rele,
Imbracai negru covoru.

Intra montiloru tacere
Essilatu — quaqui nu sentiam
Dupa altora parere —
De bradi formosi me umbream;
Locuri reci a mea sedintia,
Pesterile alu meu palatu,
Unde nu umbla siuntia
Pe Diana am adoratu ;
Vervu de montemi fu sedintia,
Totu quei crudu m'a impressuratu,
Vrendu semi sterga si semintia;
Dar' Diana nu m'a datu.
Sub deescu scutu p'intra fere
Sute ani m'am' pre amblatu
Fui supusu la mii de rele;
Dar' totu mortii nu m'a datu
P' asta cale seriosa
Secli d'ani am petrecutu
Natur'a misteriosa
Inghiciata-mi s'a parutu ;
Erna rece ingheciata,
Sentiulu meu n'au ingheciatul,
Quaqui animami sfasiata
Viitoriu bunu a speratul ;
Si quandu in naia dorerei
Bunului Den me rugam
Vedini radi'a primaverei
Que dorind' o asteptam ;
Vedini radi'a legei sante
Tiparita p'orizonu,
Va si capatu — o Parinte ! —
La doreri — que'n monti resonu. —

Atiliu G. P.

Unu Poetu.

Catra altu Poetu din Eliconu.

Ca vergur'a 'nvalita,
Candu anima i sageta
O radia de amore,
Ascundi talentulu teu !?
Roman'a si asuprita,
Ea furca si lega 'n siolduri, —
Cu fusulu plinu se'ntorce ;
Tu Febe taci mereu !? —
Geniulu nu se 'nfrange,
Nu nu, in orcu adora
Candu mintea, candu natur'a
Candu belulu, Fetulu meu!

ДІНСЕМНАРЕА

**Христовелор, ші а Daniiilor дела Бесеріка
чea та pe diN Болгарсек:**

№р. архівей: Апъл: Ізма: Zioa:

1 1595	Nov.	28.	Христов ал лѣї Арон ввод decupe 12,000 Аспри din Окна Молдовей.	№р. архівей: 32	Апъл: 1718	Ізма: Nov. 28.	Zioa: Dr. dro. de Скстінга Оієрілор de Пльяшь.
2 1605	—	—	Dro. Ioan Шербан вв. ал Быгровлахіе съв Nr. 5, 25, 27, 36 ші 55.	33, 34	mi 35	1720	— — Dr. dto. Ioan N. вв. de оеіріт, вінеріт щі віадела Нъговані скъ- тіть de вінеріт.
3 1654	—	—	Dto. Стефан Георге вв. житъреште Хри- совъл лѣї Арон.	37, 39, 68, 69 ші 70	1723	—	Легътва твтврор Бе- серічілор din Distrі- ктъл Брашовъл дж контра внаціе.
6 1670	—	—	Dro. Antonie вв. пеп- тръ оеіріт дж Валахія.	41	—	—	Кореспондіціе ов- штій къ вікілі еї пеп- тръ грефтьціе ора- щавъл.
7 1679	—	—	Dto. Шербан вв. de- спре словода пъшкне а Оілор.	42	1726	—	Декрет пріо каре се житъреште Епіскоп ла ротъні.
9 1693	—	—	Iocif Іеромонахъл дъ- рзеште парохія. гръ- дина din пажішті.	50 ші 51	1731	—	2. Ioan Грігоріе Гіка вв. ръспнде къ Dania de 12,000 аспри а лъсато дж локъ, ші тріміте сърпіндапе 50 л. 45 Сервітът пептръ Гръ- діна лѣї Гочман Тъ- нacie.
10	—	—	Dto. Ферман Тврческ пептръ Вамъ.	52	1731	—	Христов дела Mixail Ра- ковіцъ ввод пептръ оеіріт.
11 ші 14	1701	—	Декретъл дела Леопольд Жиконтра внаціе.	53	—	—	Dto. dto. dto. пептръ вата вінгрілор
15 ші 16	1701	—	Христов ал лѣї Ioan Кон- стантін Басараб вв. пептръ скътіреа пе- гвцъторілор.	57, 58	63 ші 67	1733	— — Dto. Ioan Грігоріе Гіка вв. дъ рекомендацие кътъ Генералъл дела Сівіл дж прінреа ре- ліціе съв Nr. 61, 62.
17 1702	—	—	Карте de Бълъстем дела патріарх. Іерусалімъ- лѣї аспра внаціе.	59 ші 60	1733	—	Dto. dr. I. Гр. Гіка вв., de оеіріт щі пег- дътърі.
20 1712	—	—	Христов ал лѣї Констан- тін вв. пептръ вінгрі.	66	1734	—	Dto. Ioan Константін Нікол. вв. ал Молдавіе дж житъреште Dania de 8300 Аспри, съ ce dea din венітъл Окнелор.
21 1712	—	—	Контрактъл віеі дела Чернътъл дж Dea- лъл Нъгованілор.	71 ші 74	1735	—	Вікентіе Івоіовіч Мі- трополітъл Бългра- діял дъ діпломъ de протецереа реїціе.
22 1713	—	—	Христов de Оієріт дела Конст. Басараб ввод.	—	—	—	©BCU CLUJ
23 ші 28	1716	—	Христов de Оієріт дела Ioan Ніколае вв.	—	—	—	—
24 ші 29	1716	—	Христов пептръ вінгрі de Оієріт дела Ioan Ni- колае вв.	—	—	—	—
26 1716	—	—	Контракт пептръ Ма- ієръл Бесерічі, че є дж Брашовъл вікі.	—	—	—	—
30 ші 31	1718	—	Христов ал лѣї Ioan вв. de Вінгрі ші Вама лор	—	—	—	—

№р. архивн:	Англ:	Іспа:	Зіо:	№р. архивн:	Англ:	Іспа:	Зіо:				
77	mi 81	1736	—	—	Протестъції асвира Сасілор де грекъ- ціє че ле півеак.	153	1760	—	—	Дто. Ioan Скарлат Грі- горіє Гіка вв. дто.	
82	—	1698	—	—	Віа дн деалдя Скеіені- лор квітиратъ ші зъ- лоціть.	159	—	—	—	Дто. Конграктеле пре- оділор фінкенії як че кондігії.	
83—102	—	1738	—	—	Прігоніріде Скеіенілор кв Caci din Брашов.	160	1764	—	—	Гаверніларатъ къ време еъdea кв інтерес ста- реа Бесерічей de 500 ф.	
103	—	1738	—	—	Декрет дела Імпе- ратра, ка Мацістратра Брашовъї съ пімат квтезе акълака дикібр- теа Бесеріч таре.	161	—	—	—	Мошія Какаледії вегі дела жицьлеаса Зам- фіра.	
106	—	1740	—	—	Христов дела Mixai ра- ковіцъ вв. пентръ ві- нокрі щі війне дела Пі- тешті да Деалдя То- новенілор.	162	1766	—	—	Христов дела Григоріє Александра Гіка вв. пентръ 8000 аспри.	
107	—	1738	—	—	Ресолюція дела Прин- ція Ловковіч, ка съ адв'єкъ дикібче словод вініріде ші вітеле din Валахія.	171	—	—	—	Съ чере деслазіре дн- прівіреа Вътієвінілор din Валахія.	
113	—	1648	—	—	Картре дела Danie дела Dimitrie Влаікъ пентръ Мошія Бєдіштені дървітъ Бесеріч.	174	1773	—	—	Картре дела Екатеріна Імперътесаса Рєсієї	
115, 122	—	—	—	—	—	179	1780	—	—	Стънжіреа лівегілор din Ноіанъ.	
mi 131	—	1744	—	—	Христов дела Ioan Ni- колае вв. ал Молда- віє, прін каре днть- реште Христова ал Константін Ніколае вв., пентръ 8300 А- спри пе tot анзл dagі Бесеріч.	183	—	—	—	—	Дто. Вінзрі съ пот адв'єкъ din Валахія, фъ- ртъ ватъ.
116	—	1746	—	—	Дто. дела Ioan ввод пентръ Вінзрі.	184	—	—	—	—	Мошія Бєдіштені ші Хотаръле еї.
126	—	—	—	—	Раждіала Магістра- твъї пентръ Ноіана din Болгар.	185	—	—	—	—	Дінсемпіре пентръ Історія роуманілор дн Шкіз, а сълітєї Бесеріч ші а релі- гієї лор.
135	—	1760	—	—	Дто. дела Гіка вв. ал Валахіе de ватъ.	191	—	—	—	—	Zanie de 8 Ноіоне віе дн Деалдя Ноіованілор дела Mon. Іосіє.
139	—	1760	—	—	Дто. Ioan Todor Гіка вв. Валахіе de чеї 8300 аспри.	197	ші 208	—	—	—	Інетандіє кътъ Къ- тмаръ днтареопъ къ ресолюція пентръ ватъ къ предзя de 1 % съ петь адв'єкъ фъръ ватъ.
147	—	1761	—	—	Дто. Mixais Раковіцъ пентръ вінзрі.				(Ва зрма.)		

РДГЪЦІОНЕА ПОЕТДВІ.

I.

Маі ъптыіх de тóте, креатор днайлт,
Мэлдъстеск къ 'п ляте м'аі фъкэт върват;
Къ маі фъкэт лівер, четъдеан roman;
Ши 'мі аі dat de Патріе цара язі Traian;
Къ 'мі аі dat ви татъ, виши фунвъдат,
Каре жертфі totul de m'a лятилат;
Къ 'мі аі dat o м'омъ, апцел пъзітор,
Че съди фн mine сакръл тъл амор;
Ши к'аі пас фн mine факла Poescie,
Каре фн аратъ Патріа Armonie.
Дълче Poescie, тв ешті віада mea,
Тв ешті ферічіреа, ші сперанда mea!

II.

De ачестеа тóте, Маре Креатор,
Фн ръмтій преа фóрте рекхоскътор.
Dap d'z'mi, о пърінте, d'z'mi ші о содіе,
Ви апцел къстode, апцел d'armonie,
Каре съ 'ндълческъ трістъ віада mea,
Ши съ 'несфледезе сімплъ пана mea!
Ши атъпчеса, Dómine, da! амі пътеа zіche:
„De кът тоді фн ляте сънт чел маі ферічі!“
Ферічіреа ня є, ня стъ in поведе,
Ня фн авхдие, ня фн фрътссеце;
Ня маі тв, Віртъте, прокэрі ферічіре,
Дълче ші етерпъ, да віата-отеніре!
Черквя ферічіреі есте фóрте тік:
О тымъ, о содъ, ші ви виши амік.

III.

Пърінте : ал Віртъдеі, Креатор днайлт,
Крістъ, че пентрх бітені те аі сакріфікат,
De преведе оків'ді къ inima mea
О! те рог, къ лакръмі, ia'mi зімсле телле
De кът съ фіі прада копштіпдеі телле;
Гоніт dintre бітені ка ви нариà,
Ши пвртънд ръшінеа скрісъ 'п фрътеа mea!
Ліпсіт d'орі-че віне, d'орі-че въкврій
Ши трънд фн ляте ка торт фнтре вій:
Ка Цілберт маі віне фн геноіс съ тор,
De кът еш вр'o datъ съ фіі тръдътор;
Фн флакърі генале арзъ карпса mea,
De кът язі Catana съ 'нкінш пана mea!
Фіівле-ал Mapiel, Кристе-Креатор,
Сінгр Zеі не каре фн ляте адоп,
Жър фн фада лятеі ші 'naintea та,
Къ еш а mea панъ n'oії простітва;
Еа ва корръспанде къ micia са:
AMOR, BЕRITATE, PAЧЕ а юнта.

Te аі креат деңіш пентрх Верітате,
Саі пентрх Аморыа de Ծманітате.

Литъреште 'п тіне, Кристе-Креатор,
Аморыа Дрептъци, ал Патріе Амор;
Ка лампа вісцій кънд с'о стінде-еа
Жъделе Вітторыа demnă a тъ афла

De micia mea
De debica mea.

1850.

C. D. Aricescu.

АВРОРА РОМАНЬ.

Он ъпцер інвъскът in вестінте de лячіафер інъл-
гіндъссе с'пръ аріпіле ахореі челеі маі тенере — ик
неспъсъ пвтере реsfіра фнлтъперекъл попціl din չрмъ
а темплілі трекът — ловінд къ альастреле деңітіе ліра
dіbіnъ че пефъма веніреа лячіославі Імператор прешарат
а премі синетрх злітіпъріі ші пе вітторія.

In моментъ ачестѣ еші de дніпъ хоризонт зна со-
щетате de варваці Romani in зліформъ романъ, злі-
формоседаці tot къ diamante ші пете лячітіре; пъреа
къ фнса ахоръ дела джншій аз фнпрътътатъ разеле.
Ачесті салътаръ ъпцеръ, еар іел лі dede зна карте, а
кърія провідентъ інскріпція ера інкоопівратъ къ о про-
міссій dіbіnъ, кареа четіндъссе ші днайлт ші фндерент,
tot ви фнделес авеа:

Романі!

An i твяції віці лястін A
Ня дебітаді че въ спзN
Істі, рівалії вострії тоді
Мэлт се вор тіра акъM
Зрціос, грез ка пътъптъ
Ле ва фі лор tot къвъптъL
Цінтінд съ въ ціпъ фн лаЦ
Інвінші воі съ пз въ даці
Въ діндъвъ попор врав
І плязже съ арътаді
Цапъпля кълтърії враЦ
Ла перікол кънд фі статъL
Зніці фръці къ Імператъ
Маі твял даръ пічекъM
Інтревоіеі нордомні
Nічі къ тінчівні дакъ спзN
А 'пшега, пзліді і ертA

Фбрзг..... a. 1850. Попа Teodoră Katone.

С Е Н Т И Н Е.

Релігіонна п'я се ютимаєть атьтв пе конфесіоне, кътв пе фапте кврате, дрепте ші edifікътврі de ферічіреа de апропелів.

Спекуляціонна лакрврілорв спірітваме п'я не фаче п'ї, дањь п'я вртътв тотв чеа че пе диктезть спірітваме квратв крещіонеск.

Знде скъдеріле ші відійле жирань вестимпітваме п'раврілорв, аколо п'я се маі афль жи вечі bindekarе ші emenduіоне. —

ІТЕГАРІВ.

Жи Іашій Moldavie с'а дифінціатв п'я де твлтв о компаніи de літерації ші патріоці, ротані адеверації, карі аж скопв а ліаваці лектвра романілорв пріп прелвкрапеа ші тініріреа de кврд жи літва романі. — Фъкіндве ачеаста квносквтв спре компана вікірів а аматорілорв de лівогодіреа літератврі романі, п'я лісітв а гратвла DDлорв жи пррінзеторі ші а маі adavце, къ ар фі de dopітв, ка скріторії ші традішнторії романі се чітаскь ші се вртезе квінтеле челе де азрв але п'ї din чеа маі марі вірбанд романі квпрісе жи епістола din фрвтреа Прзлв ачеаствіа ші къ ачеаста ам зісв тотв че ар фі de dopітв. —

Тотв ла ачеаста Коміпнії с'а п'єсв с'є таєскі вртътбрілв оп'ї, пентрв каре се фаче ші провокаре ла прептврьціоне пріп о днітиїоніре, каре о ретіпврітв жи вртътброе :

Прептвраре

⁴⁸
КОЛІБА 161 МОИЛ ТОМА
саї

Віеада пегрілор жи с'єдвл статврілор-жітв
din Амеріка.

Традічере жи 2. Вояже жи 8. де хъртіе земінь.

Шредвал вітві есемпларів есте онтв двандіхі.

Романілв ачеаств вестітв се тіпврещте актм жи тіпографіеа есвс п'єтітв ші ва еші чед твлтв п'юн ла 15. Іспні. — Бані се п'єтескі актм пе ділтвтваме сад ші тоді, де каре спре асігврапцьва прітв вілетв de прептвраре.

Скріереа ачеаста, п'євлікатв жи Амеріка, аж къштігатв вітв с'єкеск пе каре п'їт о скріере п'їд

къпътатв вре одініоарв. Ачеаста същетваме віа скъльвіе.

Жи Амеріка с'а віндватв, жи кврцере de трої автв, о с'єтв чінчізечі de міл есемпларе къ предв de 45 лей. De a віеа п'їтв че с'а віносквтв жи Енглітера, ші патрв edigii deodatv се п'євлікврьла Londra: зна din тръпселе сад тінірітв жи о с'єтв шіл есемпларе. Нзі п'їтв вітв ціврал, п'їтв о ревістv каре с'є п'ї фі датв о крітікъ п'ї вітв аналіс; п'я есте о кась жи каре с'є п'ї фі стръввтвтв, п'їтв вітв отв, п'їтв о фетее, п'їтв вітв копілв штіндів карте каре с'є п'ї о фі четітв О п'їв edigie ізвстратв сад п'євлікатв къ о префаць скрісв de Lordva Карлістv. Театрвріле се фолосескв, дисеші романілірв креазъ імітації. Претвтненеа ла Лондра оківіл се опрене de іскріпціеа ачеаста: Коліва ла І. Мопш Тома, ліпітв пе цеатвріле пегдульторілорв de ціврале, de хъртіе, де стампе шчл. шчл. Тотв къ асемінеа ентсіасмв сад прітвтв скріереа ачеаста жи Франціеа ші жи Церта-піеа превітвні жи алте църв.

Авторв асте о фетее п'євносквтв п'їпь а-квтв, de ші еа аж п'євлікатв п'їпь астзі вре о патрв романірв; еа се п'їтвеште Ханріета Беешерв Стове.

Къртічіка ачеаста кврінде жи кътева с'єтіні de феде тоате елементеле віні реорганісації ип-орале. Скріереа ачеаста п'їтв de лакрітв ші п'їтв de фокв фаче жи моментація ачеаста ціврал лівтв: ділтвдітв пріп с'єтіні de міл, еа алеаргъ жи жи-неле етісфері, сторкылд лакрітв din тоді окі че о чітескв, фъкіндів с'є се жи фіорезъ тоате брекіле че о азрв ші с'є третвре тоате тьпеле че о цінв. Ачеаста ловітвра чеа маі адьникъ поате че сад датв скъльвіе: ші зовіреа ачеаста сад датв де о фетее.

„Дакь п'їпь ла с'єврштваме тіпвріре ворв soci de ла Нарісв ші стампеле че с'а комендатв de твлтв, се ворв ізветра вре о 500 есемпларе аж кърора предв ва фі чева маі спорітв. — Спре а ділтвтвра оаре каре п'євлікврітв ам'пдоуз волт-тваме се ворв жи п'їтв de odatv.“ Т. Кодреск.

Pedakціонеа прітвеште къ тóтв вікіріа прептврьціонеа ла оп'їл ачеаств рентмітв. P.